

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
7070-06

meddelad i Stockholm den 5 augusti 2009

KLAGANDE

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
(tidigare Områdesnämnden Sicklaön)
131 81 Nacka

MOTPARTER

1. AA
2. BB

Ombud för båda: Jur.kand. Stefan Molander
Rosbackestigen 1
181 46 Lidingö

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 25 oktober 2006 i mål nr 368-06, se bilaga

SAKEN

Bygglov

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver den överklagade domen och visar målet åter till Kammarrätten i Stockholm för ny handläggning.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nacka kommun yrkar att kammarrättens dom ska upphävas och att nämndens beslut ska stå fast.

Dok.Id 74885

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

AA och BB bestrider bifall till överklagandet och yrkar att kammarrättens dom fastställs.

Nämnden anför i huvudsak följande. Altanen är genom sin höjd en lovpliktig tillbyggnad. Vad som är utökning av byggnadsvolym kan inte avgöras endast utifrån förekomsten av väggar eller väggliknande konstruktioner. De pelare som bär upp altanen utgör tillsammans med altanen själv sådana omslutande konstruktioner som medför att utrymmet under altanen ska räknas som byggnadsvolym. Användbarheten av utrymmet under altanen ökar när altangolvet är tre meter ovan mark och omgivningspåverkan blir betydligt större. Sett från marken och från intilliggande fastighet ger altanen visuellt intryck av en tillbyggnad, där altanens golv samtidigt uppfattas som ett tak. Situationen kan jämföras med en tillbyggnad av huvudbyggnaden med en carport utan väggar, vars tak ligger på samma höjd som altangolvet. Om byggnadsvolymer inte kan anses öka uppåt då altanen saknar väggkonstruktion, så ökar den nedåt (jfr prop. 1985/86:1 s. 676). Altanen kan således inte jämföras med den altan som prövades av Regeringsrätten i RÅ 1995 ref. 42, där altanens golv låg endast 1,2 meter ovan mark. I nu aktuellt fall har ett utrymme som kan liknas vid ett vägglöst förråd med mer än full ståhöjd skapats. Ett sådant utrymme måste bedömas som bygglovspliktig tillbyggnad.

AA och BB hänvisar till vad de anfört i kammarrätten.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Fastigheten Erstavik 17:9 är belägen inom ett område som inte omfattas av detaljplan, men som ingår i samlad bebyggelse.

Av 8 kap. 1 § första stycket 2 PBL framgår att bygglov krävs för att göra tillbyggnader. Vad som avses med tillbyggnader framgår inte av lagtexten. I förarbetena till PBL anges att med tillbyggnad avses åtgärder som syftar till att öka en byggnads volym oavsett i vilken riktning det sker (prop. 1985/86:1 s. 676).

Mål nr
7070-06

Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 1995 ref. 42 ansett att en altan inte skulle anses som en tillbyggnad enligt 8 kap. 1 § PBL. Eftersom den inte hade försetts med vare sig tak eller väggar av något slag medförde den inte att byggnadsvolymen utökades. Det var i det målet fråga om ett enkelt fritidshus med en byggnadsarea om ursprungligen 21 m² som försetts med en tillbyggnad om ca 9 m². Altanen hade utförts som ett med räcke försett trädäck utefter två av den ursprungliga byggnadens sidor. Dess golvyta mätte ca 42 m² och golvet låg över den kringliggande markens nivå, vid ena hörnet upp till 1,2 meter över marken.

Den nu aktuella altanen uppgår till ca 43 m². Den är sammanfogad med den norra sidan av bostadshuset som är ett tvåvåningshus med källare. Altanen är belägen ca 3 meter ovanför markplan och dess golv består av bräder. Altangolvet bärs upp av stolpar, varav de främre är ca 3,25 meter höga. Altanen har varken väggar eller tak. Utrymmet under altanen är, förutom den sida som utgörs av bostadshusets vägg, öppet. Marken under altanen är plan och har tidigare utgjort en terrass med en framkant av sten. I husets vägg finns fönster som vetter mot utrymmet under altanen.

Regeringsrätten har i två avgöranden denna dag (mål nr 2027-05 och 609-08) funnit att altaner där altangolvet är beläget i det ena fallet delvis mer än 2 meter och i det andra fallet 1,8 meter över marknivån och där utrymmet under altanerna är inklätt med bräder är att betrakta som tillbyggnader enligt 8 kap. 1 § första stycket 2 PBL. Den nu aktuella altanen skiljer sig från dessa främst genom att avsikten, enligt vad som framgår av bygglovhandlingarna och uppgivits i målet, inte är att utrymmet under altangolvet ska kläs in med bräder. Vidare ligger altangolvet i detta fall mer än 3 meter över marknivån. Regeringsrätten konstaterar att även denna altan visuellt ger intryck av att vara en tillbyggnad och att det under altanen befintliga utrymmet innebär en volymökning. Det förhållandet att utrymmet inte försetts med väggar kan enligt Regeringsrättens mening inte tillmätas avgörande betydelse i ett fall som det förevarande. Fråga är alltså om en tillbyggnad enligt 8 kap. 1 § första stycket 2 PBL, varför bygglov krävs.

Mål nr
7070-06

Kammarrätten borde således ha prövat frågan om att meddela bygglov.
Kammarrättens dom ska därför upphävas och målet visas åter till kammarrätten
för prövning i sak.

Sten Heckscher

Marianne Eliason

Eskil Nord

Anna-Karin Lundin

Kristina Ståhl

Anna Rosenquist Robertson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2009-06-10